

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU

K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

213 518

(11) (B1)

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 24 12 80
(21) FV 9314 - 80

(51) Int. Cl. D 04 H 1/12
D 06 M 3/28

(40) Zveřejněno 31 07 81
(45) Vydáno 01 03 84

(75)

Autor vynálezu

KOSLA ADOLF ing., NOVÝ JIČÍN
ŠMÍD ZDENĚK, VALAŠSKÉ MEZIRÍČÍ

(54)

Klobouková směs pro výrobu kloboučnických výrobků

Vynález se týká směsi určené pro výrobu kloboučnických výrobků. Směs kromě králíčí nebo zaječí srsti obsahuje podíl syntetických vláken a to 3 až 30 % hmotnostních vláken ze segmentovaného polyuretanu ve formě stříže o staplu 8 až 30 milimetrů.

Vynález se týká směsi určené pro výrobu kloboučnických výrobků, vyráběných doposud z králíčích anebo zaječích srstí, která obsahuje navíc podíl syntetických vláken ze segmentovaného polyuretanu za účelem vytvoření homogenní základní hmoty, barvitelné jedoláznovým způsobem kyselými barvivy na shodný odstín všech použitých komponent.

Rozhodující vliv na kvalitu kloboučnických výrobků má vykonaná efektivní práce a složení kloboukové hmoty, t.j. jakost použitých klasických a syntetických vláken.

Snižování početních stavů králíků a zajíců, ke kterému v poslední době dochází, má za následek snížení zdrojů pro výrobu základních surovin kloboučnického průmyslu, t.j. králíčích a zaječích srstí. Tím se tato surovina stává deficitní a dochází ke značnému zvýšení její ceny.

Dosud prováděné náhrady syntetickými vlákny měly dále uvedené nevýhody. Při použití polyesterových a polyakrylonitrilových syntetických vláken docházelo vlivem jejich zvýšené citlivosti na statickou elektřinu při výrobě základních směsí k nerozvolňování vláken a vytváření shluků. Tyto shluky se v pozdější fázi výroby při barvení ještě zvyšují vlivem značně rozdílné schopnosti přijímání barviv. Proto bylo nutno používat náročných technologií víceláznového a víceetapového barvení s použitím minimálně dvou technologických skupin barviv. Další podstatnou nevýhodou shora uvedených syntetických vláken je zpomalování plastického a valchovacího procesu, který je způsoben malou pružností a průtažností těchto syntetických vláken.

Podle čs. patentu 142 873 obsahuje plst určená zejména pro kloboučnické výrobky směs přírodních živočišných a chemických vláken, přičemž chemická vlákna jsou nedloužená. Plst pro kloboučnické výrobky pak obsahuje zpravidla 3 až 60% nedloužených chemických vláken, technická plst 5 až 70% nedloužených chemických vláken.

Patent Velké Británie 987 163 chrání zase termoplasticky tvarované výrobky, zvláště klobouky, které jsou vyrobeny z tkaniny nebo pleteniny ze syntetického materiálu. Tkanina nebo pletenina obsahuje 50 až 90 % vláken vyrobených z akrylonitrilových polymerů a 10 až 50 % takových vláken, která zahřátím tuhnou a jsou vyrobena z termoplastických polymerů.

Způsob výroby klobouků ze směsi přírodních a syntetickým vláken je uveden rovněž v popisu vynálezu k patentu Velké Británie 1 056 285. Podle tohoto řešení se směs nanese na nosnou formu tvarovacího stroje, zpracuje se pomocí pojiva obsahujícího alespoň jeden syntetický plastický materiál a nakonec se zmíněný plastický materiál vytvrdí teplem, čímž klobouk získá pevnou finální formu. Pojivo je použito ve formě roztoku, disperze nebo emulze. Jako syntetický plastický materiál obsažený v pojivu se použije polyvinylchlorid, polyvinylacetát, polyetylen, polypropylen, polybutadien, butylester kyseliny akrylové, butylester kyseliny metakrylové, amidy kyseliny polyakrylové nebo polymetakrylové, akrylonitrilový nebo formaldehydový předkondenzát melaminu, močoviny nebo acetylenové dimočoviny. Klobouková směs může být dále zpracována pojivem obsahujícím směs disperze kopolymeru se směsí obsahující vinylové radikály, roztok polyakrylamidu a roztok melaminoformaldehydového předkondenzátu, načež se směs vytvrdí teplem. Pojivo může

213 518

obsahovat dále směs disperze kopolymeru s esterem kyseliny polyakrylové, roztokem polyakrylamidu a roztokem melaminoformaldehydového předkondenzátu, načež se směs vytvrdí teplem.

Další alternativy obsažené v pojivu jsou např. směs disperze kopolymeru s deriváty esteru kyseliny polyakrylové, roztokem polyakrylamidu a roztokem melaminoformaldehydového předkondenzátu, načež následuje opět vytvrzení teplem. Pojivo může též obsahovat směs disperze kopolymeru se směsí obsahující vinylové radikály, roztokem polyakrylamidu, roztokem melaminoformaldehydového předkondenzátu. Další přídavek do pojiva tvoří směs disperze kopolymeru s esterem kyseliny polyakrylové, roztokem polyakrylamidu, roztokem melaminoformaldehydového předkondenzátu. Pojivo může obsahovat směs disperze kopolymeru s derivátem esteru kyseliny polyakrylové, roztokem polyakrylamidu, roztokem melaminoformaldehydového předkondenzátu. Rovněž může obsahovat směs disperze polymeru butylesteru kyseliny akrylové, butadienu a akrylamidu, vodný roztok polyakrylamidu, vodný roztok trimetylmelaminu a amonium chlorid. Dále to může ještě být směs disperze polymeru butylesteru kyseliny akrylové, akrylamid a metakrylamido-N-metylol metyl éter a amonium chlorid, přičemž se směs vždy vytvrzuje teplem. Nakonec pojivo obsahuje polymerizované reaktivní skupiny, schpné příčného zesílení při zvýšených teplotách.

Shora uvedené nevýhody nemá klobouková hmota podle vynálezu, která kromě králíčí nebo zaječí srsti obsahuje 3 až 30 % hmotnostních vláken ze segmentovaného polyuretanu ve formě stříže o staplu 8 až 30 milimetrů.

Vlákna ze segmentovaného polyuretanu se v kloboukové směsi rovnoměrně rozvolňují a nevytvářejí shluky. Svojí pružností nezpomalují plstící a valchovací proces a umožňují barvení kloboučnických směsí na shodný odstín jednoláznově jednou technologickou skupinou barviv.

Příklad 1

Do kloboukové směsi pro výrobu hladkého klobouku, obsahující králíčí srst, se přidá 10 % hmotnostních vláken ze segmentovaného polyuretanu v délce 20 mm. Provedou se operace mísení, foukání, plástění, plstění, valchování, tužení, barvení, tvarování a zdobení. Barvení se provede jednoláznovým způsobem kyselými barvivy.

Příklad 2

Do kloboukové směsi pro výrobu dámského veluru, obsahující králíčí a zaječí srst, se přidá 15 % hmotnostních vláken ze segmentovaného polyuretanu, v délce 20 mm. Postup zpracování je shodný jako u příkladu 1.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

1. Kloboukové směs pro výrobu kloboučnických výrobků, jejichž materiál tvoří převážně králíčí anebo zaječí srst s podílem syntetických vláken, vyznačená tím, že obsahuje

- 3 až 30 % hmotnostech vláken ze segmentovaného polyuretanu ve formě stříže.
2. Klobouková směs podle bodu 1, vyznačená tím, že obsažená vlákna ve formě stříže vykazují stapl 8 až 30 milimetrů.